

"DET VAR SÅ HÄR DET BÖRJADE I SJÖVIK".

Ingen av de som var mest aktiva med bildandet av Sjöviks Idrottsförening lever fortfarande. Kanske kan den bakgrund som finns beskriven i början av denna studie ändå ge en bild av den tidsanda och förutsättningar som var rådande i början av 1930-talet. Man kan leka med tanken att låta någon av de som var med i den första styrelsen "själv" få skriva ner vad det var som gjorde att man tog steget att bilda föreningen. Kanske skulle det blivit så här:

"Vi var några grabbar som ibland pratat om att starta en idrottsförening i Sjövik. Visst sparkade vi boll ibland uppe på "Åsen" och några gånger hade vi ordnat med teränglöpning. Gymnastik förstås, fanns med nästa varje gång vi träffades. Det kändes som det skulle bli mer ordning på verksamheten om vi hade en förening. I Alingsås hade man hållit på i många år. Och kunde man bilda föreningar i Sollebrunn, i Magra och i Starrkärr, så varför skulle vi i Sjövik inte kunna.

Sen var ju det radioreferaten från olympiaderna i Amerika. Vi satt som klistrade vid högtalarna och lyssnade. Vi rös när vi hörde hur bra det gick för de svenske. Sven Utterström och Axel Wikström kom etta och tvåa på 18 km i Lake Placid. I sommarspelen vann de svenska brottarna nästa allt. Vi blev trea i nationstävlingen.

Några av oss tog ibland tåget till Göteborg för att titta på fotboll speciellt när ÖIS spelade. Så visst fanns det en förhoppning och önskan att få tävla på riktigt. Men hur bildade man en förening - skulle tiden räcka till - hur fick vi fram pengar? Vem kunde sådant?

I den första protokolls-boken finns ett protokoll med 4:a § fört vid det första formella mötet för att bilda en idrottsförening. Följande är en direkt avskrift:

Protokoll fört vid sammanträde för att bilda en idrottsförening i Sjövik.

§ 1

Närvarande vid sammanträdet vore 17 man enhälligt valde Carl Stålmann att leda mötet.

§ 2

Enhälligt beslöts att tillsätta en interimstyrelse av 3 man för att skaffa stadgar för den tilltänkta föreningens bildande.

§ 3

Till denna styrelse valdes Carl Stålmann, Harald Andreasson och Ingvar Hartvig.

§ 4

På förslag av H. Andreasson m.fl. skulle föreningen kallas Sjöviks Idrottsförening.

Sjövik den 6 nov. 1932

Sven Gustavsson

Sekreterare

Den 14 november samlades man igen för att genomföra själva bildandet av föreningen. Var de första mötena hölls framgår inte av protokollen. Även detta protokoll kan ha sitt värde att återges som det finns nedskrivet i protokolls-boken.

Protokoll fört vid sammanträde med Sjöviks Idrottsförening.

§ 1

Närvarande vore 17 man. Stadgar föredrogs och godkändes av samtliga. Även det föreliggande namnet Sjöviks Idrottsförening accepterades av alla närvarande.

§ 2

Val av styrelse för 1932 företogs, varvid valdes. Ordf. Harald Andreasson. Sekr. Sven Gustavsson, Kassör Gunnar Bengtsson, samt övriga ledamöter Valfrid Kristensson och Ingvar Hartvig.

§ 3

Som hedersledamot i föreningen intogs Carl Stålmann, för att biträda samtliga föreningens funktionärer.

§ 4

Inträdesavgiften bestämdes 1 kr. vilken samtliga erlade. Därefter beslöts att inköpa Kassa och Protokollsbok, samt en sak som skulle utlottas för att stärka föreningens kassa.

§ 5

Därefter avslutades sammanträdet.

Sjövik den 14 nov. 1932

Sven Gustavsson Sekr.

Medlemmar 1932.

De 17 "man" som blev inskrivna som medlemmar den 14 november är sannolikt de som bildade föreningen. Dessa var:

Harald Andreasson. Gunnar Bengtsson. Gustav Bengtsson. Sven Gustavsson
Erik Haglund. Östen Haglund. Ingvar Hartvig. Karl Hartvig. Olle Johansson.
Olof Kristensson. Valfrid Kristensson. Gustav Larsson. Knut Lindqvist
Bertil Malmberg Gunnar Pettersson Carl Stålmann och Stig Thorin.

Övriga som blev medlemmar under det första året Var:

Karl Bengtsson. Gustav Helgesson. Erik Johansson. Rune Nilsson. Elon Carlsson. och
Folke Svensson.

Vilka var dom som bildade Sjöviks Idrottsförening ?

Samtliga personer som finns med bland bildarna var män, skrivna i Östad socken. De var i åldrar mellan 20 - 25 år.

En person framträder tydligare än andra under bildandet och under de första åren - Carl Stålmann. Vem var han ? I en marginalanteckning över medlemmarna 1934 framgår att han var född den 10 november 1878. Han var således 54 år när föreningen bildades. Alltså betydligt äldre än de övriga. Enligt en inte bekräftad uppgift var han inflyttad från Göteborg där han arbetat som brandman.

Av de första protokollen framgår att han blev vald att leda det första sammanträdet och utsedd att ingå i interimstyrelsen. Han blev invald som hedersmedlem vid mötet då föreningen bildades (citat) "*För att bistå samtliga föreningens funktionärer*". Några ytterligare uppgifter har ej lyckats frambringas.

De första årens verksamhet.

De första årens verksamhet handlade mycket om att komma igång med olika aktiviteter. Detta finns beskrivet under de olika rubrikerna. En svårighet i detta sammanhang är att det inte finns några verksamhetsberättelser bevarade. Protokollen ger ändå en bild av arbetet med att få stadga i verksamheten. Ett inslag för att få pengar till verksamheten var att ordna lotteri. Det första lotteriet gav ett överskott på 10 kr. 50 öre efter avdrag för inköp av filt och virke.

Den enda räkenskapen som finns att tillgå beskriver inkomster och utgifter för startåret 1932.

Inkomster:

Inträdesavgifter	23 :-
Behållning av lotteri	41.50
" " Luciafest	5.82
Summa kronor	70.32

Utgifter:

Böcker enl. räkn.	4.90
Virke " "	31.00
" " "	9.87
Telegram	1.50
Bröd Eriksson	3.38
Årskort, stadgar	23.50
Summa kronor	74.15

Således finns ett underskott på kr.3.83.

Det första ordinarie årsmötet hölls den 12 februari 1933. På mötet beslutades bl.a. "*Styrelsen förslag om upptagande av en månadsavgift á 50 öre pr. medlem antogs enhälligt. Inträdes och årsavgiften bibehålls oförändrade, 1 kr.*

" Mötet beslöt att föreningens tävlingsdräkter skola utgöras av röd tröja med vita ärmlinningar och krage samt mörkblå byxor. Varje medlem ska betala sina kläder. Utrustning för målvakten betalas av föreningen."

Vid årsmötet 1934 togs frågan upp om att upplösa klubben. Något motiv för detta finns ej redovisat. Några andra ledtrådar går inte att finna vid genomläsning av protokollen. Mötets beslut blev att fortsätta verksamheten under nytt namn SJÖVIKS BOLLKLUBB samt att tillämpa Svenska Idrottsförbundets stadgar.

Verksamheten upphör.

I det sista protokollet från Sjöviks Bollklubb finns ingen datum angiven. Det näst sista är daterat den 9 februari 1941. Ytterligare ett protokoll finns, ett årsmötesprotokoll, sannolikt från 1942. Där framgår att man valde en styrelse. Denna fick i uppdrag att bestämma när nästa möte skulle genomföras.

Vad som framkommit vid samtal med äldre Sjöviksbor, fick föreningen problem med att upprätthålla verksamhet under krigsåren. Många av medlemmarna låg ute i beredskap tid från annan. Svårigheten att få arbete på orten bidrog också till problemen. Att pendla från bostadsort till arbete var inte vanligt vid denna tid. Något formellt beslut om att lägga ner föreningen tycks inte ha fattats. Verksamheten somnade stilla in i slutet av 1940-talet.

Björboholms Idrottsförening.

Den förening som efterhand kom att bli organisation även för människor från Sjöviksområdet, bildades den 20 augusti 1947 och fick namnet Björboholms Idrottsförening. I denna skrift tas endast delar av denna klubbs verksamhet upp. Framförallt det som har beröringspunkter med Sjövik-Östad området.

Under de första åren var klubbens verksamhet starkt knuten till Björboholm. Efterhand blev föreningen mer och mer en angelägenhet för Sjöviksområdet. Vid årsmötet den 29 januari 1965 beslutades om att ändra namn till SJÖVIKS SPORTKLUBB.

Även i denna klubb saknas protokollen mellan augusti 1948 och augusti 1955. Några verksamhetsberättelser har ej återfunnits vilket innebär svårigheter att få fram en mer fullständig bild av verksamheten. Under de olika rubrikerna finns de verksamheter som förekommit i de olika föreningarna beskrivna. Uppgifterna är i första hand hämtade ur befintliga protokoll och muntliga uppgifter.

ÖSTAD SKYTTEFÖRENING:

Bildades 1903. Numera ingår skytte i Riksidrottsförbundet verksamhet. I början av seklet räknades bl.a. skyttet inte till idrottsgrenarna. Under rubriken skytte finns ett sammandrag om Östad skytteförening. Föreningen är fortfarande verksam.

SJÖVIKS SKIDKLUBB:

I början av 1940-talet fanns det en skidklubb med verksamhet i Sjövik. Den bildades enligt muntliga uppgifter av Värmländska skogsarbetare som under 2:a världskriget var stationerade i vårt område.

Klubben hade namnet "Sjöviks skidklubb". Klubben arrangerade några lokala tävlingar. Man tog även fram ett klubbmärke med SSK (guld) samt eklöv, på vit botten. Utformningen är densamma som Sjövik sportklubbs märke har än idag. Dock med andra färger. När det gäller denna klubbs verksamhet finns det ev. personer som kan lämna ytterligare information.

SJÖVIKS GYMNASTIK- FÖRENING:

Idrottsplatser.

För att bedriva idrottsverksamhet måste man ha en "arena" av något slag. Med idrottsplats menar vi oftast en plats, utomhus, där främst olika bollsporter och friidrott utövas. Andra grenar t.ex. skidåkning, orientering, skytte och tennis har andra arenor för sin verksamhet.

Inomhusidrott bedrivs i "lokaler" eller "idrottshallar" av olika slag. Under idrottsrörelsen barndom fick föreningarna själva bygga och driva sina anläggningar. Så gällde även i vårt område. Samhällets stöd till idrottsanläggningar var ofta tillfälligt och gavs framförallt i de större städerna. Det är först under de senaste decennierna som samhället satsat stort på att bygga anläggningar och att ge olika stöd både att bygga och driva anläggningar i föreningsregi.

Den första fotbollsplanen i Sjöviksområdet som nämns är "Åsen". Lokaliserad på höjden vid gamla brandstationen. När denna började användas har ej med säkerhet kunnat fastställas. Men man spelade fotboll där under senare delen av 1920-talet.

Några veckor efter det att Sjöviks IF hade startat sin verksamhet, utsågs en kommitté på tre personer att ordna arrende på mark för att anlägga en fotbollsplan. Arrendesumman fick uppgå till högst 60 kr/år. De som fick uppdraget var Carl Stålmann, Harald Andreasson och Ingvar Hartvig. Då inget hänt i början av mars 1933 uppmanades kommittén att inkomma med ett utlåtande i frågan. Den 14 mars beslutade ett föreningsmöte *"att hos Friherre Alströmer anhålla om tillstånd att utvidga den på Åsen förut befintliga fotbollsplanen"*. De som fick uppdraget var Harald Andreasson, Gunnar Bengtsson och Ingvar Hartvig. Då man tydligen var osäker på möjligheten att få en uppgörelse angående Åsen, beslutade man även att vidtala Sven Carlsson, Anten om ett arrende av mark på Sjöviks Gård. Arrendesumman fick uppgå till högst 50 kr./år. Av de fem närvarande ledamöterna var en emot beslutet.

Nu gick det snabbt vidare. En kommitté bestående av Harald Andreasson, Stig Thorin och Sven Gustavsson fick i uppdrag att mäta och staka upp idrottsplatsen. Mötet beslutade att ge följande direktiv: *"det ska finnas minst 4 meter vid kortsidorna så att löparbanor kan läggas runt fotbollsplanen."*

Om tanken var att anlägga banor av kolstubb framgår ej. Några sådana kom ej heller till stånd. Däremot sprang man på gräset runt fotbollsplanen. Bland annat arrangerades staffettävlingar och klubbävlingar i "allmän idrott".

Den 13 maj 1933 kunde man läsa följande notis i Elfsborgs läns tidning:

SJÖVIKS IDROTTSPLATS INVIGD.

Sjöviks IF invigde sin nya idrottsplats i söndags med match mot Starrkärrs IF. Matchen vanns av Sjövik med 3-1 efter gott spel av båda lagen.

Matchen är historisk. Det är den första som spelades i den första idrottsföreningen. I notisen nämns för första gången Sjöviks Idrottsförening i en tidning. Den 11 juni beslutades att utvidga fotbollsplanen. Orsaken till detta har ej kunnat fastställas.

Om idrottsplatsen haft något annat namn än "Sjöviks idrottsplats" finns inga uppgifter om.

I början av 1936 väcktes frågan om att köpa in marken där fotbollsplanen var belägen. Styrelsen fick uppdraget. Någon uppgift om hur ägaren reagerat finns ej. Men marken var i Sjöviksgårds ägo även i fortsättningen. 1937 uppfördes en lokal för material och omklädning. Kostnadsförslaget som styrelsen antog var 150 kr. Även en kiosk fanns i anslutning till planen.

1938 utsågs en kommitté som fick i uppdrag att inköpa mark till en plan "*på annat ställe*". De som fick uppdraget var Olle Kristensson, Helge Helgesson och Rune Buxfeldt. Ej heller i detta fall finns någon uppgift om hur kommitténs arbete utfallit. Men någon mark blev ej köpt.

Verksamheten på planen upphörde efterhand. Detta hade sin orsak i att föreningen fick svårigheter med att upprätthålla aktiviteter. Det huvudsakliga skälet tycks ha varit 2:a världskriget. Många av de aktiva blev inkallade till beredskap och placerade långt från hemorten.

Idrottsplatsen i Björboholm.

Idrottsplatsen i Björboholm var belägen öster om samhället, mellan järnvägen och Mjörn. Vid ett sammanträde med styrelsen för den nybildade idrottsföreningen Björboholms IF beslutades att man i en skrivelse till "moderföreningen" skulle få disponera idrottsplanen. Det tyder på att det fanns en idrottsplan i Björboholm redan före det att idrottsföreningen bildades och att denna "ägdes" av moderföreningen - Föreningen Mjörn.

Att idrottsplatsen ej var i bästa skick framgår av de påstötningar som idrottsföreningen gjorde till Föreningen Mjörn om att rusta upp planen. Man hemställde bl.a. om att så fort som möjligt göra ritningar samt söka bygglov till förrådslokal vid idrottsplatsen sydvästra del.

Samarbetet mellan de båda föreningarna tycks ha fungerat bra. Idrottsföreningen åtog sig att lägga ut badbryggan vid idrottsplatsen och Föreningen Mjörn iordningställde idrottsplatsen. För att komma igång med verksamheten uppvaktades Sjöviks BK om möjligheten att få hyra lokalen i Sjövik. "*Men eftersom denna ej är fullt brukbar fick detta ordnas på annat sätt*"

Hur idrottsplatsen utvecklades mellan maj 1948 till augusti 1955 finns inget dokumenterar då protokollen från denna tid saknas.

Vid idrottsföreningen månadsmöte i september 1955 beslutades att uppvakta RF.s Idrottsplatskommitté och ansöka om bidrag med 10 000 kr. till att förbättra

idrottsplatsen. Folke Svensson och John Heinemark fick uppdraget "*eftersom de ändå skulle till Stockholm*".

Några veckor senare rapporterade John Heinemark från uppvaktningen:

"Kamrer Tidén hade föreslagit att idrottsföreningen hos kommunfullmäktige göra en framställan om att amoteringslånet avskrivs. Resultatet av framställan skulle snarast delges RF."

I december 1955 kom besked från fullmäktige om att amoteringslånet avskrivs. Hur mycket pengar det handlade om framgår ej. En kopia av skrivelsen skickades till RF yttrade:

"Gick det så fort, då ska vi se vad vi kan göra." Var RF:s kommentar.

I maj 19556 rapporterades på ett styrelsesammanträde att "medel" hade inkommit. Någon summa finns ej angiven.

Under hösten 1956 besöktes klubben av ingenjör Borg från RF, för granskning av fotbollsplanen och gymnastiklokalen. Han hade inget att erinra angående fotbollsplanen, men uppmanade att avvakta med fortsatt bygge på gymnastiklokalen till dess han lämnat besked. Hur pengarna från RF användes finns inga uppgifter.

Det dröjer tills 1959 innan idrottsplatsen åter omnämns i ett protokoll. Eric Isbrand lämnar en rapport om att idrottsplatsen kostar Björboholms IF 300 kr./år: "*varför det är av största vikt att idrottsgården blir färdig, så att vi därefter kan utnyttja Kapten Alströmers löfte om marks till en idrottsplats i Sjövik.*"

Med "idrottsgården" avses troligen lokalen i Sjövik.

Ny idrottsplats i Sjövik.

Tre år senare, den 18 oktober 1962, togs frågan om idrottsplatsen upp igen vid ett månadsmöte:

"Mötet beslutade efter livlig diskussion att välja en kommitté för undersökning av möjligheten att anskaffa mark och iordningställa en fotbollsplan i Sjövik."

Valda blev Gunnar Gustavsson och Stig Sjöstedt. Under hösten ordnade kommittén ett lotteri vars behållning avsattes till en "Idrottsplatsfond".

I november 1963, ca. 1 år efter det den blivit tillsatt, lade kommittén fram ett förslag, om att överlägga om att arrendera mark till en idrottsplats för en kostnad av 200 kr./år i 10 år, samt 1500 kr. som ersättning för bearbetning av marken. Kommittén utökades samtidigt med fyra personer: Sigvard Carlsson, John Carlsson, Lars Fogelberg och Karl Erik Nilsson. Kommittén fick i uppdrag att komma med kostnadsförslag för sådd av planen samt uppförandet av ett klubbhus. Ett lotteri med 2500 lotter skulle ordnas, behållningen skulle användas till den ny idrottsplatsen.

I september 1964 beslutade styrelsen att utlysa en tävling om förslag till namn på idrottsplatsen. Vinnaren, som skulle utses av styrelsen, skulle få fritt inträde till samtliga hemmamatcher under 1965. Vinnande förslag blev "Källängen" inlämnat av Sigge Carlsson.

En gräsklippare och gröna målnät av plast för 325 kr. inköptes. St.Lundby kommun gav klubben 4500 kr. i verksamhetsbidrag för 1966. Styrelsen fördelade 1000 kr. till

fotbollsplanen och 1000 kr. till byggandet av omklädningsrum. För att ansvara för planens skötsel utsåg årsmötena en plankommitté.

För att kunna träna även då det inte var möjligt att använda Källängen togs kontakt med kommunen om möjligheten att anlägga en grusplan. Någon grusplan kom ej till stånd.

Idrottsplatsen vid skolan.

I början av 1980 diskuterades på nytt en ny idrottsplats. Kontakt togs med kommunen om möjligheten att lokalisera denna i anslutning till skolan. Fördelen med anknypningen till skolan var att kommunen uppfört en "gymnastiksal" vid Östad skola. Olika företrädare för klubben hade lyckats få kommunen, att istället för en vanlig gymnastiklokal, bygga en mindre idrottshall. I idrottshallen fanns tillgång till moderna omklädningsrum vilka skulle kunna utnyttjas även av fotbollen. Kommunen förhandlade med Göteborgs Stift (kyrkan) som ägde marken och köpte in den i början av 1982. Planen invigdes 1985.

Idrottsgrenar.

I de olika föreningarna: Sjöviks Idrottsförening, Sjöviks bollklubb, Björboholms Idrottsförening och Sjöviks Sportklubb har flera grenar utövats. Tävlingsaktiviteten har varierat starkt. Vid genomgång befintliga protokoll är de sällsynt att resultat från tävlingar finns redovisade. Här återstår att efterforska eventuella serietabeller och resultatlistor i olika arkiv. Kontakt har tagits med Västergötland Fotbollsförbund och bandyförbund om möjligheten att få tillgång till arkivmaterial. Även via tidningsarkiv kan ev. resultat spåras. Elfsborgsläns Tidning och i viss mån Alingsås tidning har utgjort källor.

Idrottsgrenar.

De föreningar som haft verksamhet i området har haft ett flertal olika grenar på sina program. Vid genomgång av protokoll finner man följande:

- Bandy. (SIF, BIF.)
- Bordtennis. (SIF, BIF.)
- Fotboll. (SIF, SBK, BIF, SSK.)
- Friidrott. (SIF, SBK, BIF.)
- Gymnastik. (SIF, SGF.)
- Handboll. (SSK.)
- Orientering. (BIF.)
- Skidor. (Sjöviks Skidklubb, SSK.)
- Tennis. (BIF)

Förkortningarna :

SIF= Sjöviks idrottsförening.

BIF= Björboholms idrottsförening.

SBK= Sjöviks bollklubb.

SSK= Sjöviks Sportklubb.

SGF= Sjöviks Gymnastikförening.

Det fanns i början av 1940-talet en skidklubb, Sjöviks Skidklubb.

Efter den tid som denna studie omfattar har dessutom handboll och innebandy bedrivits i SSK regi.

Fotboll har varit den klart dominerande idrotten och har fått mest utrymme i denna genomgång. I ev. framtida forskning bör även övriga grenar studeras, protokoll, tabeller, fotografier och resultatlistor insamlas för dokumentation och arkivering.

Fotboll.

Det kan vara av intresse att beskriva hur verksamheten kring fotbollen organiserades och bedrevs.

Den 2 april 1933 bildades en fotbollskommitté på två personer. Valda blev A. Brosell och Harald Andreasson. Vilka uppgifter som kommittén hade framgår ej. Vid mötet beslutades att undersöka möjligheten att bli medlem i Västergötlands fotbollsforbund och vilka fördelar ett medlemskap innebar.

Gunnar Bengtsson fick av klubben 25 kr i ersättning för skada som inträffade i samband med träning. Vid liknande händelse skulle eventuell ersättning prövas från fall till fall. Olyckshändelsen resulterade i att styrelsen fick i uppdrag att undersöka möjligheten att teckna försäkring och premiens storlek.

Vid ett föreningsmöte den 29 juni 1933 valdes ett fotbollsutskott bestående av Valfrid och Olle Kristensson samt Karl Bengtsson. Att ordna matcher utsågs Ingvar Hartvig och Stig Thorin. Mötet beslutade också att laguppställningen skulle vara klar 2 dagar före matchdagen. Om fotbollsutskottet var liktydigt med "uttagningsskommittén" framgår ej. Men detta var troligt eftersom frågan om en uttagningsskommitté bordlades vid årsmötet 1934 för att tas upp vid nästa föreningsmöte.

Att detta möte hade åsikter om fotbollsverksamheten framgår av protokollet (18 februari 1934). Här återges citat ur detta protokoll som ger en beskrivande bild från denna tid.

§ 3.

Styrelsen fick i uppdrag att låta (i viss mån) förbättra fotbollsplanen och måla målstängerna samt att tillse att dubbar och kängsnören äro tillgängliga för spelarna, även så att tröjorna (på klubbens bekostnad) tvättas efter varannan match, och att materialskåpet skall förses med dörr och låsinrättning.

§ 4.

Styrelsen skall uttaga ett första fotbollslag och förelägga samtliga S.B.K. för godkännande vid ordinarie sammanträde.

§ 5.

Ingen utomstående får spela i förstalaget, utan laget skall rekryteras av medlemmar i Sjöviks Bollklubb.

§ 6.

Beslut fattades att för laget vid bortresa till främmande idrottsplats (för tävling) betalar S.B.K. hälften resekostnaden, samt andra hälften av den klubb eller förening vi besöker.

§ 7.

På styrelsens förslag godkändes Magra IS som motståndare vid första matchen.

§ 8.

På styrelsen förslag skall 1/2 dricka gratis utdelas, endast till våra spelare vid tävling.

Om matchen mot Magra IS blev av, resultat eller var den spelades finns ej någon uppgift.

Den första matchen som Sjöviks IF spelade var i samband med invigningen av idrottsplatsen i Sjövik. Detta skedde i maj 1933. Sjövik besegrade Starrkärr med 3-1.

För att få igång seriespel föreslog ordförande Harald Andreasson att "*kontakt skulle tas med näraliggande klubbar för att undersöka intresse för seriespel*". Uppdraget fick Erik Johansson (Jättagården) och Stig Torin. Beslutet togs i juni 1934.

SIF deltog första gången i seriespel hösten 1935. Man spelade i den sk. "Ale-serien". Några uppgifter om matcher under tiden mellan "invigningsmatchen" och seriespelet har ej lyckats spåras. Den första lagledaren som utsågs av ett föreningsmöte var Erik Johansson (Jättagården).

Resultat från "Ale-serien" redovisades i ELT ca. var tredje vecka. Matchresultat från vissa matcher saknas. Några kommentarer från matcherna finns ej. Detta var inget ovanligt under denna tid utan gällde även i viss mån för högre serier. Nedan följer en redovisning av redovisningen i ELT hösten 1935 "Ale-serien":

Den 30 juli:

Skepplanda - Sjövik 4-2

Den 6 augusti:

Sjövik - Nygård 8-2

Ställningen i serien:

Alafors B, 2 sp. 4 p.

Sjövik 3 4

Skepplanda 3 4

Nygård 2 0

Kilanda 2 0

Den 27 augusti:

Kilanda - Sjövik 4-4

Den 3 september:

Sjövik - Skepplanda 4-0

Den 19 september:

Ställningen i serien:

Alafors B, 6 sp. 12 p.

Sjövik 7 9

Skepplanda 7 6

Kilanda 7 5

Nygård 7 2

Den 26 september:
Alafors - Sjövik 2-0
Nygård - Kilanda 0-4

Serien som redovisades är den sista som man kan finna från "Ale-serien" hösten 1935 och är därför troligtvis slutresultatet. Skepplanda lämnade vid ett tillfälle w.o mot Alafors.

Alafors	7 sp.	7 v.	0 oa.	36-7	14
Sjövik	8	4	1	30-18	9
Kilanda	8	3	1	21-26	7
Skeppl.	7	3	0	12-26	6
Nygård	8	1	0	11-57	2

Sjöviks Bollklubbs första seriespel slutade med en hedrande 2:a plats.

Sjöviks BK tog initiativ till seriespel i Ale-serien även under 1937. Man beslutade att inbjuda de föreningar som tidigare deltagit dessutom även Björkekärr IF och Långared IF.

Vid samma möte beslutade man att på försök att ordna en "triangelserie" mellan Kilanda IF, Björkekärrens IF och Sjöviks BK:s B-lag. Till UK för B-laget valdes Rune Buxfeldt och Gösta Stålmann. Till matchanordnare valdes Valter Kristensson.

Matchresultat från Ale-serien 1937 (spelades under våren) har varit svårt att finna. I ELT den 22 juli redovisas en serie där 5 matcher är spelade. Sjöviks BK leder: 5 spelade, 5 vunna, 10 poäng 22-5 i målskillnad. Något slutresultat har ej gått att finna.

Säsongen 1937/38 spelade SBK för första gången i den s.k. "Göta Älvdalsserien". Av spelprogrammet framgår att deltagande lag var: Bohus IF, Nols IK, Lödöse BK, Lilla Edets IF b, Sjuntorps IF b, Älvängens IK b, Sjöviks BK, Trollhättans IF b, IFK Trollhättan b, Vänersborgs IF b.

Seriestarten var den 8 augusti och sista matchen för höstomgången var den 31 oktober. Vid denna tid spelades serierna i höst-vår omgångar.

Första matchen (borta) mot Bohus IF blev förlust med 3-0. Söndagen den 24 oktober 1937 vann SBK sin dittills största seger i seriespel genom att slå Lilla Edets IF b med 6-1. Matchen efter blev det förlust mot IFK Trollhättan med 5-1.

Hur serien slutade bör kunna läsas i LET:s våren 1938.

Att man under 1938 börjat rekrytera spelare från andra orter än Sjövik framgår av ett beslut vid ett medlemsmöte: *"utombys spelare skall erhålla hel resa till Sjövik samt samtliga spelare halva resan från hemorten till gästande lag"*.

Även tränaren kom tydligen från annan ort. Följande citat är från ett protokoll den 8 januari 1939:

" Emedan resorna för tränaren ställer sig ganska dyra, och efter en förfrågan hos Herr Forsell i V.G.J. icke ansågs omöjligt att få desamma nedbringade, beslöt mötet att utse tre man vilka skulle uppvakta styrelsen i nämnda bolag i för detta ärende. Uttagna blevo Ingvar Augustsson, Erik Augustsson och Ernst Thunell".

Hur uppvaktningen föll ut finns ej redovisat.

Vid möte den 22 januari 1939 beslutades att: *"även i år anlita tränare av fotbollspelarna.....Kostnaden för densamma får ej överstiga 125 kr.Tränaren erhåller 75 kr. vid träningens början och 50 kr. vid dess slut"*

Hur träningen bedrevs diskuterades under våren 1939. Spelarna ansåg att denna ej sköttes programenligt. Ordförande fick i uppdrag att behandla frågan. Även lagledarnas roll var uppe till diskussion. Enligt en del spelare var det svårt att förena lagledarskapet med att dessutom vara aktiva. Man löste frågan genom att välja två "extra" lagledare att vara behjälpliga åt de ordinarie. Även de som var utsedda till att leda fotbollsektionen byttes ut under våren då medlemmarna ansåg att de som blivit valda på årsmötet ej var lämpliga för uppdraget.

Vad entréavgiften var vid matcherna finns ingen uppgift på. Men i samband med att man fastställde årsavgiften för 1937 beslutades till 2 kr. *"skulle dock medlem som bevistar fotbollsmatcher erlägga en inträdesavgift á 25 öre"*.

Fotbollen i Björboholms IF.

I juni 1948 beslutades att *"fotbollssektionen skulle ställa upp ett fotbollslag"*. I oktober spelades en match mot Sjövik. Något resultat finns ej redovisat. Detta tyder på att det pågick viss verksamhet i Sjöviks BK under 1948. Denna studie omfattar inte fotbollsverksamheten i Björboholms IF.

Bandy.

Bandyspel har varit en stor sport i Alingsåsbygden. Framförallt gäller detta i staden Alingsås som under 1930 - 40 och 50 talen hade många lag som med framgång deltog i seriespel i Västergötland. Även Sjöviks Bollklubb och Björboholms IF prövade på denna genuina sport. Det är dock oklart om SBK spelade seriespel. Första och enda gången som bandyn omnämns är i ett protokoll från den 14 december 1936. Mötet behandlade i huvudsak bandyn. Mötet beslutade att anmäla deltagande i "Antentraktens bandyserie". Till uttagningskommitté utsågs Per Larsson, Hugo Karlsson, Rune Buxfeldt och Helge Helgesson. Man beslutade att inköpa tre bandybollar *"som endast får användas vid seriematcher"*. För att finansiera inköp av ytterligare utrustning beslutade man att, i anslutning till Nyårsvakan, anordna ett lotteri vars behållning skulle användas till inköp av övrigt material till bandylaget. Några resultat från seriematcher eller serieresultat har ej gått att finna.

I Elfsborgs Läns tidning den 11 januari 1938 redovisades ett flertal bandyreslutat, troligtvis från träningsmatcher. Bland dess finns matchen Sjövik - Älvängen som slutade 1-8. En källa för att få reda på mer om bandyn i Sjövik kan vara Västergötlands bandyförbunds arkiv i Lidköping.

I Björboholms IF fanns bandyn med från början. Redan vid det första mötet i augusti 1947, beslutades att bandylaget skulle ha röda tröjor. Till sektionsansvarig valdes Karl-Erik Andersson med Bertil Lundgren som ersättare. Dessa två fick i uppdrag att kontakta Västergötlands bandyförbund angående deltagande i seriespel. I september beslutades att kassören skulle *"inköpa material till målburar till bandy, samt inköpa en*

förbandslåda av enklare slag, vilken skall plomberas". I november beslutade man att anmäla ett A- lag och ett B- lag till Västergötlands bandyserie. Anmälningsavgiften var 15 kr. man utsåg representant till Bandyförbundets årsmöte, som skulle hållas i Alingsås men avstod från att anmäla någon till domare. Vid nästa månadsmöte lämnades en rapport från årsmötet "*att det gick mycket hett tillväga*".

I mars 1948 lämnades en information om bandyn:

" Ordförande redogjorde i korta ordalag om bandylagets bedrifter, varvid framkom att bandylaget spelat åtskilliga både borta och hemmamatcher och som en slutspurt gjort ett mål vid den sista hemmamatchen. Björboholms målkvot är 1-51.

Föreningsmöte beslutade att man skulle delta i seriespel även säsongen 1948/49 och att spelarna skulle betala halva resan till bortamatcherna själva. Ett juniorlag bildades. Ingvar Persson utsågs till lagledare. Ingvar Persson och Bo Jansson anmäldes till en tvådagars instruktionskurs för juniorer.

Säsongen blev något bättre än den föregående. I Bandyförbundets verksamhetsberättelse 1948/49 finns "Antenserien" redovisad.

Östadkulle	5	5	0	0	40-5	10
Sollebrunns AIF	5	3	1	1	23-10	7
Nossebro IF	5	3	0	2	20-10	6
Åsaka SK	5	2	1	2	11-18	5
Gräfsnäs IF	5	1	0	4	3-14	2
Björboholms IF	5	0	0	5	4-44	0

Pojkavdelning i Sjöviks BK.

Frågan om att bevilja personer under 15 år medlemskap i föreningen diskuterades under hösten 1934. Vid ett föreningsmöte den 7 november 1933 avslogs ett förslag om att även ungdomar under 15 år skulle kunna vara medlemmar i Sjöviks Bollklubb. Om det förekom någon diskussion om att låta flickor bli medlemmar framgår ej av protokollen.

Men redan vid årsmötet i början av 1934, antogs ett förslag från styrelsen "*om bildandet av en avdelning för pojkar som ej fyllt 15 år som skall stå under SBK:s styrelses kontroll.*"

Den 4:e mars 1934 då även "*yngre pojkar i Sjövik med omnejd var närvarande*" beslutade styrelsen att inrätta en sektion som skulle benämnas: "Sjöviks Bollklubbs pojkavdelning". Avdelningens kassa skulle förvaltas av styrelsen. Årsavgiften bestämdes till 1 kr. Man beslutade även att "*pojkar (med en av de äldre medlemmarna) skall uttaga eget (första) fotbollslag, men gästande lag skall av styrelsen godkännas*". Till uttagningskommitté valdes Valter Kristensson och Gösta Stålmann, samt av de äldre Carl Hartvig.

Att pojkavdelningen skulle vara en naturlig del av verksamheten var tydligen inte helt klart eftersom under de närmaste åren fattade beslut om dess existens vid föreningsmöten.

Fotbollströjor inköptes. Färgerna bestämdes till: brandgula tröjor och blå byxor.

Utöver fotboll stod även friidrott på programmet för pojkavdelningen. Det framgår att man i samband med terränglöpningar även hade en klass för pojkar. Man tog då ut halv startavgift 50 öre för juniorer under 15 år.

För att finansiera verksamheten anordnades lotterier. Vid det första utsågs Rune Buxfeldt, Gösta Stålmann och Valter Kristensson till ansvariga.

Kvinnorna och idrotten.

Av det material som finns att tillgå tycks kvinnors utövande av idrott i Sjöviksområdet vid denna tid varit mycket sporadiskt. Även uppdrag i föreningen var ovanligt. I Alingsås förekom idrott bland kvinnor redan i slutet av 1800-talet och under de första årtiondena av vårt sekel. Detta tycks ej ha påverkat klubbarna i omgivningarna nämnvärt.

Första gången som kvinnor nämns i protokoll var den 23 februari 1936, då det *"framkom förslag om att välja en festkommitté bestående av 3 manliga och två kvinnliga representanter. De kvinnliga representanterna får väljas av de kvinnliga själva"*.

Att kvinnor spelade fotboll finns dokumentation på. Ett foto av damlaget taget vid fotbollsplanen i Sjövik i slutet av 1930-talet är bevis för detta. Enligt uppgifter spelade laget mot "gubblaget" och mot "sommargäster".

Vid ett extra föreningsmöte den 21 oktober 1938 beslutades om att ge kvinnor möjlighet att bli medlemmar:

"Mötet beslutar om att kvinnliga medlemmar skulle intagas i klubben, och årsavgiften för dessa beslutades till 1,50.

Mötet beslutade även: *"om att utskriva en bidragslista för Greta Carlsson, som vid fotbollsträning blev skadad så att hon måste åtnjuta sjukhusvård antogs enhälligt"*.

Första gången som kvinnor fick uppdrag i styrelsen var när Ingrid och Ulla Wallman 1949 blev invalda i styrelsen för Björboholms IF.

Elsa Eklund var ordförande i Björboholms IF 1955/56. Den hittills enda kvinna som haft detta uppdrag.

Skytte.

Östad skytteförening bildades troligen 1903. Notiser i Elfsborgs Läns tidning tyder på detta. Fotografi taget vid 10 års jubileum är daterat 1913. Föreningen har verkat utan uppehåll i snart 100 år. Skytte räknades inte till idrott/sport vid denna tid. Trots detta var skytte med som gren redan vid de första moderna Olympiska spelen i Aten 1896. Under de första årtiondena organiserades verksamheten av Frivilliga skytterörelsen, som fortfarande existerar. Svenska sportskytteförbundet bildades 1943. Förbundet är medlem i Riksidrottsförbundet.

Den första skjutbanan låg vid "Nordströms ladugård". Skjutriktningen var mot "Hoppet".

Någon djupare granskning av skytteverksamheten har ej gjorts i denna studie. Men notiser och tävlingsresultat refererade i ELT under 1930 talet tyder på att föreningen haft stora framgångar inom distriktet. Gunnar Bengtsson blev distriktsmästare i Västgöta-Dal 1935.

En stor dag för skytteverksamheten gick av stapeln söndagen den 25 juli 1935. Östad skytteförening stod då som värd för "Ale-Flundres skyttekrets" årliga skyttetävling. Lilla Edets sparbank hade skänkt 100 kr. för inköp av vandringspris. Inte nog med att föreningen stod som arrangör. Pokalen vanns av Östad skytteförening på 381 poäng. Laget bestod av: Erik Eriksson, Axel Eriksson, Gunnar Bengtsson och Gustav Bengtsson. I huvudskjutningen segrade Östads skyttar i samtliga klasser. I en extra tävling vann Gustav Sjöstedt på 98 poäng (300 m, 10 ringad tavla). 2:a blev Axel Eriksson och 3:a Gunnar Bengtsson.

Vid Alingsås skyttekrets tävlingar i början av augusti 1937 blev framgångarna stora för Östad skyttar. Detta framgår av resultaten som redovisades i ELT den 10 augusti.

Friidrott.

Benämningen "fridrott" är en tämligen modern företeelse. Olika teorier har framförts om vad som menades med "friidrott". En kan härledas från debatten om gymnastikens utformning. Under 1800-talet var idrott synonymt med gymnastik enligt den strikta Lingska modellen. När man började utöva grenar som framförallt höjdhopp, längdhopp och stavhopp ansågs detta vara en "fri" utövning av idrotten gymnastik - fri idrott. Stavades till en början med två ord. Det andra begreppet som bl.a. användes i Sjöviks IK:s och BK:s protokoll är allmän idrott.

Första gången "friidrott/allmän idrott" togs upp till behandling var i samband med arbetsplanen för 1933, *"gymnastik och terränglöpning i förening med arbete för idrottsmärket"*. När arbetet idrottsplatsen fick IP-kommittén i uppgift att det runt fotbollsplanen skulle finnas utrymme för löparbanor. Vid samma möte beslutades att tisdagen skulle vara träningskväll för allmän idrott under Carl Stålmans ledning.

Den första klubbtävlingen i "allmän idrott" hölls första söndagen i augusti 1933. Några resultat från denna eller senare tävlingar har ej stått att finna.

Terränglöpning stod ofta på programmet. Det blev något av tradition att under våren arrangera terränglöpning för klubbmedlemmar. Första gången var i april 1934. Den nybildade "pojkavdelningen" skulle ha tävling samma dag. Starten skulle ske med 2 minuters intervall mellan deltagarna

Inbjudningar att delta i andra klubbars terränglöpningar inkom. Magra IF inbjöd till tävling den 15 april. Sjövik anmälde: Erik Haglund, Per Larsson och Valter Kristensson.

Vid klubbtävlingen den 28 april 1936 var distansen ca. 2000 m. Startavgiften bestämdes till 1 kr. för seniorer och 50 öre för juniorer under 15 år. Pengarna skulle användas till inköp av priser.

Trots att man betonade "bollklubb" i föreningens namn beslutade man 1936 att *"allmän idrott skulle införas i S.B.K."*.

Vid ett möte i september 1936 fanns förslag om att *"anordna en tävling i allmän idrott söndagen den 13 september"*. Förslaget avslogs *"och skall istället resultat uppnådda under träning antecknas"*. Till att leda träningen 1937 utsågs Stig Torin, som föreslog att man skulle arrangera en poängtävlan i allmän idrott. Grenarna var: kula, diskus, spjut, höjd, stavhopp, längdhopp, löpning 100 och 400 m., samt 5 varv runt fotbollsplanen. Om klubben fortsatte med friidrott efter 1937 är oklart. Några uppgifter som styrker detta finns inte. Några resultat från terränglöpningar eller andra grenar har ej lyckats spåras.

När Björboholms IF bildades 1947 fanns friidrott med på programmet från början. Klubben arrangerade sin första klubbtävling i terräng, september 1947. De kvinnliga medlemmarna föreslog två klasser en för män och en för kvinnor. Detta blev också

beslutet. Inbjudan skulle sändas till idrottsföreningarna i de närliggande samhällena. Vid "Idrottens dag" den 8 augusti 1948 fanns friidrott med på programmet. 1948 utsågs Gösta Frögelius till sektionsledare för friidrotten.

I föreningens tävlingsprogram för 1948 hade friidrotten ett betydande utrymme.

Maj: Terrängloppet "Björboholm runt". Juli: Tävlingar i följande grenar: Löpning 100-200-400-800-1500 m., 110 m häck, diskus, kula, spjut, höjd, längd, och tresteg. Augusti: Finaler i löpning 100-1500 m., 110 m. häck, diskus, kula, spjut och höjdhopp. Om detta ambitiösa program genomfördes saknas uppgifter.

Däremot finns resultat från "Björboholm runt" den 29 maj 1949.

Seniorer 6 km.

1. Sven Jonsson	Gräfsnäs	23,08,1
2. Eric Hallén	Sollebrunn	23,48,4
3. Ove Wahlström	Floda BIF	27,41.0

Juniorer 4 km.

1. Lars Svensson	Sjövik	17.10.0
2. Conny Gustavsson	Mjörnsjö	17,40.0
3. Arne Edvardsson	Björboholm	18,00,0

Några ytterligare uppgifter om friidrott finns ej dokumenterade.

Skidor.

Under en kortare tid i början av 1940-talet fanns en skidklubb med säte i Sjövik.(se under rubriken Sjöviks Skidklubb.) Skidåkningen återkom i Björboholms IF 1963 då man beslutade att anmäla föreningen till Svenska Skidförbundet. Man utsåg samtidigt Karl-Axel Karlsson och Stig Sjöstedt att ordna eventuella skidtävlingar. Detta blev inledningen till att längdåkning på skidor haft stort utrymme i Sjöviks SK:s verksamhet. Klubben har haft betydande framgångar inom distriktet främst på ungdomssidan. Åkare har gjort fina prestationer i Vasaloppet. Som arrangör har klubben genomfört ett flertal tävlingar. Det egna loppet "Sjöviksrundan" kunde fina vintrar locka stort antal deltagare, även en antal distriktsmästerskap har man varit värd för. Klimatet i Västsverige har gjort det svårt att upprätthålla kontinuitet i skidåkningen.

Det vore av värde att sammanställa olika material över denna gren som haft stor betydelse för idrotten i Sjöviksområdet.

Fester och festplatser.

Vid sidan om det rent idrottsliga har idrottsföreningar spelat en viktig roll när det gäller att arrangera fester och bygga festplatser. Även i Sjöviksområdet har så varit fallet. De uppgifter som här följer är en sammanställning från tillgängliga protokoll.

De platser som i första hand användes till träning, möten och fester var lokalen-

"Korveboa" och "Dansbanan".

Vid några tillfällen hyrde man i sig på "Strandkullen" i Björboholm. Lokalen användes sannolikt av ungdomarna i Sjövik redan innan idrottsföreningen bildades, och kallas ibland i protokollen för "det vanliga stället". I oktober 1938 beslutade föreningsmöte " att iordningställa och utvidga den nuvarande lokalen i E.Erikssons fastighet "korpaboden" vilket antogs och uttagas därför fem man till att bedöma kostnaden samt göra upp byggnadsplan som senare skall framläggas för klubben. Följande 5 man utsågs. Helge Helgesson, C. Appelgern, Gösta Westberg, Stig Torin , Karl Bengtsson".

Om festerna var öppna för alla är oklart. Vid Luciafesten 1934 fick dock endast medlemmar i Sjöviks Bollklubb och Östad skytteförening närvara. Vid dansbanan tycks det varit möjligt för även icke medlemmar att delta. Här tillämpades olika entréavgifter för medlemmar och för utomstående.

Våren 1933 utsågs en kommitté som fick i uppdrag att undersöka möjligheten att förhyra dansbanan i Sjövik. Samtidigt valde man 4 ordningsmän som kom in fritt "*med om så önskas, var sin dam*". Att man lyckades hyra dansbanan bekräftas av att man vid föreningsmöte ett år senare beslutade "*att även i år arrendera dansbanan med högst 50 kr. i arrende*". Ägare var SLU som ägde dansbanan för sommarfester. Enligt uppgifter var den placerad vid Huvden. Danstillfällena annonserades i Elfsborgs Läns Tidning. Förslag till entréavgift på 40 öre för medlemmar bordlades. 1936 höjdes entréavgiften till 75 öre för herrar och till 50 öre för damer. Avgiften för medlemmar fastställdes till 50 öre.

För att få ordning på dansbanan valdes en särskild styrelse med egen ekonomi. Styrelsen bestod 1936 av Folke Svensson, Olle Bengtsson, Ingvar Augustsson med Carl Stålmann som kassör. Även försäljningen vid kiosken behövdes ses över. Tre personer, olika vid varje tillfälle, skulle sköta detta.

För att markera vilka som var ordningsvakter bar dessa en särskild mössa inköpt av klubben.

I april 1934 beslutades att flytta dansbanan till Karl Karlsson Rättargårdens ägor, vid mossen (bakom betongfabriken). Idrottsföreningens dansbana låg på västra sidan av ån. På våren 1940 diskuterades åter att flytta dansbanan. Om detta genomfördes finns ej uppgift på. Även Björboholms IF och i Sjövik SK arrangerade fester av olika slag. Om detta finner man spår av i senare protokoll som ej omfattar denna studie.